

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

ION MARCEL VELA

Aceste tablete lunare pe care le semnez în cel mai fastuos jurnal apărut vreodată în Țara Banatului, nu trebuie privite ca niște fraude electorale săvârșite de mine. Ele sunt, cum spunea Nichita, asemenea unui dar pe care îl faci cuiva, cu gândul că-i va prilejui o bucurie. Sunt, dacă vreți, tributul pe care vrând-nevrând, nu-l putem refuza valorii.

Un om cu suflet suplu, modelat în pașii jocului bătrânesc, cu o inimă primitoare și veselă ca un han aflat la răspântie de drumuri, așezat definitiv pe treapta populară a simpatiei și a prețuirii oamenilor care l-au ales ca primar al orașului Caransebeș; acesta este Ion Marcel Vela, oaspetele meu pentru o zi, fratele meu pentru o viață.

Pe Marcel îl poți jigni dacă vorbești înfometat de răutate despre capitala gugulanilor, Caransebeș, și îl poți mânii doar dacă îi relativizezi spiritualitatea geografică a nașterii sale. M-a impresionat la acest om dragostea sa pentru Țara Banatului, o afecțiune întinsă ca o apă ce nu poate seca și

căreia, chiar dacă soarele, viața, îi fură o undă, o sută de râuri de munte îi restituie o mie. Și m-a apropiat de dânsul, convingerea fermă, că alături de un asemenea om, scriitorii – preoții limbii române - din aceste margine de fost imperiu, pot înnopta, străjuind la hotarul Banatului până vor vedea răsărind iarăși soarele deasupra icoanei sale.

La scurt timp după ce l-am cunoscut am aflat că are și dușmani. Dușmani... adversari politici, adică inși care îți beau cu mai mare plăcere lacrimile decât sângele. Adică politicieni români, dintre aceia care împlă cu două femei și zic că-s Sfânta Treime. Halal dușmani! Un asemenea om cum este Marcel Vela, merită totuși, niște adversari pe măsură. Și asta, pentru că la un foarte tânăr politician cum este acest primar al Caransebeșului, partea cea mai bună a carierei, este în față și nu în spate.

DIN CARTEA ÎNȚELEPCIUNII LUI ISUS- FIUL LUI SIRAH

- Fiule! Din tinerețile tale alege învățătura și până la căruntețile tale vei afla înțelepciune.
- Nu te încrede în avuțiile câștigate pe nedrept, că nimic nu-ți vor folosi în ziua judecării.
- Mulți să fie cei ce trăiesc în pace cu tine, iar sfetnicii tăi să fie dintr-o mie unul.
- Stai în tovărășia celor bătrâni și cu cel înțelept te unește.
- Tot graiul dumnezeiesc pofteste a-l auzi și pildele înțelegerii să nu treacă de la tine.
- De vei vedea înțelept, intră la el și pragurile ușilor lui să le roadă piciorul tău.
- Fiule! Nu semăna pe brazdele nedreptății, ca să nu seceri de pe ele cu șapte părți mai mult.
- Nu cere de la Domnul stăpânire, nici de la împăratul scaun de mărire.
- Nu slăbi în rugăciunea ta și nu trece cu vederea a face milostenie.
- Nu te abate de la femeia bună și înțeleaptă, că harul ei este mai bun decât mărgăritarele.

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Istoric

Suprafața pe care s-a construit Catedrala Mitropolitană are 1.500 de metri pătrați. Datorită solului moale au fost împlântați 1.186 de piloți din beton armat, cu o grosime de 32-52 cm și o lungime de 7,30 metri. În octombrie 1936 s-a turnat peste acești piloți o placă de beton. Apoi s-au ridicat zidurile. Întreaga construcție are următoarele dimensiuni: 63 metri lungime, 31,98 metri lățime și turnul principal se înalță la 83,7 metri. Crucea principală are 7 metri și este susținută de lanțuri decorative. Cupola are 52 metri înălțime în interior și 83 în exterior. Stilul arhitectural ales a fost o îmbinare între austeritatea bizantină și înfloriturile stilului moldovenesc. Turnului principal i se adaugă clopotnița susținută de zece stâlpi, care au fiecare 40 metri. Alte 11 turle, toate învelite în solzi de țigla smălțuită cu verde și galben, sunt așezate în figuri geo-

metric. În clopotniță sunt șapte clopote de 8.000 kg, acționate electric. Ele au fost turna-

Catedrala Mitropolitană văzută din balconul teatrului, în a doua jumătate a secolului XX

te din materiale rare, importate din Sumatra și Borneo. Armonizarea lor este opera compozitorului Sabin Drăgoi și - la ora aceea - era cea mai reușită din România, la nivelul marilor catedrale occidentale. Treptele, soclul,

decorațiile ușilor și ferestrelor sunt cioplite în piatră naturală din cariera de la Banpotoc. Iconostasul are o suprafață de 135 de metri pătrați și este suflat cu aur de 22 de carate. Mobilierul interiorului a fost făcut de sculptorul timișorean Ștefan Gajo. Aurirea iconostasului a fost făcută de fratele său, Ferdinand Gajo și soția Ileana Gajo. Celebrul iconograf Anastasie Demian a coordonat un grup de pictori care au executat în frescă, tempera și ulei o suprafață de 6.300 de metri pătrați. Capitelurile, baza pilaștrilor și ale coloanelor sunt cu decorații specifice arhitecturii moldovenești. În interior, până la înălțimea coloanelor, este un lambriu de marmură, în interior sunt șapte balcoane în amfiteatru, iar motivele decorative îmbracă o gamă absolut deosebită. Trei candelabre din lemn de tei asigură o parte din iluminat, restul fiind dat de vitralii și iluminatul electric. Hramurile catedralei sunt: Sf. Trei Ierarhi și Sf. Iosif cel Nou de la Partoș. În Catedrală pot intra 4.500 de persoane.

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

Un om de o noblete sufletească aparținând unei familii care și-a închinat viața cântecului, dansului popular și păstrării tradițiilor stăbune. Codruț Anca, directorul Casei de Cultură din Grădinari este un om cu dragoste pentru folclor cum numai pe Valea Carașului poți găsi. Micile deziluzii financiare pe care le întâmpină atunci când pornește un nou proiect sunt numai un imbold în plus să continue pe drumul moștenit de la părinții săi.

Ați devenit director al Casei de Cultură "Cacova" din Grădinari în 2009, dar dragostea dumneavoastră față de portul popular, cântecul popular și tradiții sunt mult mai vechi. Spuneți-ne mai multe despre aplecarea aceasta spre tradițiile din Valea Carașului și nu numai. Cum s-a născut și evoluat în timp?

► Cu mare drag! Trebuie să vă spun că am dobândit acest „microb” pe cale genetică, de la părinții

Microbul pentru folclor l-am dobândit pe cale genetică

Codruț Anca - directorul Casei de Cultură din Grădinari

mei. Tatăl meu, Horia Anca a fost dascăl în Greoni și a instruit și îndrumat câteva generații de artiști (dansatori, instrumentiști, soliști vocali, fanfara, teatru), prin participarea la o multitudine de manifestări la genurile enunțate mai sus. M-a crescut alături de acei minunați artiști amatori ai satului, care mi-au insuflat dragostea pentru oameni, pasiunea și spiritul de competiție, păstrarea și perpetuarea portului, dansului și cântecului tradițional din Valea Carașului.

Cu un raft plin de trofee și nenumărate diplome, Ansamblul "Carașul" este un grup de dansuri emblemă al Văii Carașului și o cinste pentru localitate. De unde ideea înființării ansamblului și cum ați reușit să păstrați - prin intermediul său - nealterate obiceiurile și tradițiile?

► Trofee au fost dobândite în două etape majore, care, la rândul lor, au avut ca rezultat o desfășurare de multe ori cu sincope. Perioada de până în

ianuarie 2010 și aici mă refer la Ansamblul Carașul. Când a funcționat la Greoni, cele mai importante trofee au fost în anul 1983 – anul atribuirii numelui și anul înființării, când am obținut Marele Premiu la ed. a VIII-a a Festivalului de la Tulcea (în plan național) și Premiul de autenticitate la Festivalul internațional de folclor „MEDUNARODNI FESTIVAL FOLCLORA” – Velica Gorica, Croația 2001. A doua perioadă, deosebit de fertilă, este din ianuarie 2010 și până în prezent, când am transferat ansamblul cu repertoriul, palmaresul și numele la Casa Culturală din Grădinari. Am reușit să păstrăm nealterat repertoriul specific zonei prin perseverență, poate și încăpățănare, încăpățănarea de a nu abandona asemenea valoare. La acest lucru au contribuit, în timp, tatăl meu, maestrul coregraf Velișcu Boldea și chiar cei doi corifei ai cântecului și iubitori ai culturii tradiționale Ana Munteanu și Efta Botoca.

(va urma)

CLASA I DE LA ȘCOALA CU CLASELE I-VIII GRĂDINARI

Bobuiescu Diana
Chisăliță Iasmina
Dobrescu Sebastian
Dumitrescu Genuța
Ispos Laurențiu

Mureșan Dumitru – învățător

Istudor Răzvan

Măgurean Patricia
Orza Cristian
Sau Sorina
Velcean Alexandru
Velcean Flavius

ANA-MARIA COTOȘPAN

LA GRĂDINARI, ȘCOALĂ LA STANDARDE DE ORAȘ

Primăria comunei Grădinari pune accent, printre altele, pe educație. Acesta este și motivul pentru care administrația locală se îngrijește anual ca elevii să-și înceapă anul școlar în condiții foarte bune. Școala cu clasele I- VIII din Grădinari a intrat într-un amplu proces de modernizare cu câțiva ani în urmă, iar ceea ce vedem noi astăzi este rezultatul unui efort susținut. Școala este zugrăvită, ușile au fost înlocuite, geamurile termopan montate la Grădinari

și Greoni, iar pe jos s-a pus parchet laminat. Au fost realizate grupurile sanitare atât la școala din Grădinari, cât și la cea din Greoni, investiție care a ajuns la 100.000 de mii de lei pentru fiecare unitate de învățământ. În plus, la Greoni s-a schimbat și acoperișul școlii. Aceste lucrări au făcut din școala din Grădinari o școală capabilă să ofere condiții foarte bune elevilor săi și dascălilor care-i pregătesc pe acești copii, viitorul țării.

Foaia de FBanloc

Pagină editată de Primăria Banloc ■

Fiu al Banlocului fără doar și poate

Oameni din Primăria noastră

Florin JURCHIȚA,
viceprimar comuna Banloc

INTERVIU REALIZAT DE FLOARE NĂDĂBAN

Trăiește în Banloc de când se știe, aici s-a născut, aici a crescut și tot aici a ajuns viceprimar din dorința de a face ceva pentru oamenii care-i sunt atât de dragi. Viceprimarul comunei Banloc, Florin Jurchița știe că mereu este loc de mai bine, dar este mulțumit de ceea ce a făcut până în prezent pentru concetățenii săi.

Nu este ușor să ai grijă de o casă și să întrebi domnule viceprimar, cum este să gospodărești o comună ca Banlocul? Este ușor, este greu?

► Nu este ușor de gospodărit, dar încercăm, pe cât posibil, să facem lucrul acesta adaptându-ne timpurilor pe care le trăim. O investiție mare realizată anul acesta – apropo de gospodărit –, ar fi renovarea vestiarelor, a tribunei, împrejmuirea terenului, schimbarea stâlpilor terenului de fotbal de la Banloc.

Jucătorii echipei de fotbal sunt doar din comună?

► Avem din comună și satele aparținătoare comunei noastre.

Sunteți un iubitor al activităților sportive?

► Eu zic că da.

Pentru cititorii noștri care vă întâlnesc în paginile „Banatului” – jurnal al primăriilor din Banatul Istoric, spuneți-ne, sunteți un fiu al Banlocului?

► Da, fără doar și poate. M-am născut, am crescut și trăiesc în Banloc.

Dacă vă uitați cu ochii copilului care ați fost la viceprimarul de astăzi, vă declarați mulțumit de viceprimar?

► Sunt mulțumit, dar mereu este loc de mai bine.

Ce înseamnă mai bine în ideea de a face ceva pentru Banloc?

► Multe se mai pot face, dar, ca peste tot, există problema banilor. Acum se lucrează la canalizare.

Canalizarea, ca instalație este gata, mai lipsește branșarea oamenilor. Noi ne dorim de multă vreme să fie canalizare, iar satele aparținătoare comunei Banloc să fie branșate și ele.

A fost greu să definitivați acest proiect?

► Destul de greu. Oamenii au fost însă foarte receptivi și se declară mulțumiți.

Dincolo de această investiție, ce credeți că mai merită menționat referitor la investițiile realizate la Banloc?

► Ar fi finalizarea asfaltării dintre Banloc și Ofsenița. Lucrarea a început încă din 2008, dar doar anul acesta au fost realizați și ultimii doi kilometri. La școală au fost schimbate geamurile, s-a igienizat, s-au vopsit sălile de clasă și holurile.

În proiectele de viitor, ce s-ar mai regăsi?

► Noi, în primul rând, dorim asfaltarea străzilor.

(va urma)

Locuri ale sfințeniei pe pământul Banlocului

BISERICA MARE A MĂNĂSTIRII DE LA PARTOȘ

IONUȚ PETROMAN

Acest edificiu poartă hramul „Înălțarea Sfintei Cruci” (14 septembrie) și a fost ridicat de către Marcu Muțiu, primar al Timișoarei și dregător regal, între anii 1750 – 1753, în urma unei minuni săvârșite la mormântul Sfântului – fiica acestuia fiind bolnavă în stare terminală, s-a tămăduit în mod miraculos prin rugăciune. Perioada ridicării bisericii este și perioada în care satul, care avea vatra dincolo de albia râului Bârzava, se grupează în jurul mănăstirii. Biserica se încadrează în stilul arhitectonic baroc cu două turle: una deasupra pronaosului care adăpostește cele 3 clopote și alta, mai mică, deasupra naosului.

Catapeteasma, deosebit de frumoasă și impunătoare, un adevărat monument de artă, este după părerea specialiștilor cel mai reușit baroc de mediu rural din țară. Dată fiind influența occidentală, ea nu respectă întru totul regula iconografică răsăriteană. Nu are icoane împărătești proprii (ele au fost adăugate ulterior din rațiuni de cult), iar pe ușile împărătești sunt reprezentate chipuri de sfinți ierarhi. Scena Bunevestiri apare în registrul al doilea, având în partea dreaptă icoanele Nașterii și Botezului Mântuitorului, iar în partea stângă icoanele Învierii și Înălțării la ceruri. Registrul al treilea are în centru, icoana Sfintei Treimi și Crucea Răstignirii, ambele fiind încadrate de o parte și de alta de icoanele celor 12 apostoli.

Pe masa Sfântului Altar, într-o raclă de lemn și argint, se află fragmente din moștele Sfântului Iosif cel Nou, găsite în urma restaurării mormântului din anul 2008 și lăsate mănăstirii prin decizia Înalt-Preasfințitului Părintelui Mitropolit Nicolae. Absida dinspre răsărit încorporează un crucifix în mărime naturală pictat la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, în anul 2009. Biserica nu are pictură, întreaga atenție concentrându-se astfel asupra altarului. Este simplă și solemnă, caldă și monumentală în același timp. În fața ușilor altarului se află mormântul ctitorului Marcu Muțiu. În interiorul acestei biserici se săvârșesc majoritatea serviciilor divine regăsite în agenda liturgică a mănăstirii.

Material realizat cu sprijinul Mănăstirii Sf. Ierarh Iosif cel Nou - Partoș

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII „ANGHEL SALIGNI” BANLOC

...viitorul nostru

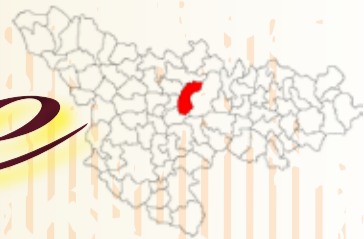

INVĂȚĂTOARE
MIRCIOV MANUELA

- ☺ Avrămuți S. Adrian - Eugen
- ☺ Bibu R. C. Grațian Roberto
- ☺ Bolojan V. Larisa
- ☺ Bot D. Adriana - Patricia
- ☺ Bot D. Daniela - Crina
- ☺ Căneparu Cosmin
- ☺ Constantin T. Sorina Daiana
- ☺ Daneș Ghe. O. Gheorghe Aurelian
- ☺ Demian Ghe. Larisa Mirabela
- ☺ Goman Andreea Brândușa
- ☺ Ignat Alexandra Andreea
- ☺ Isfan Ramon
- ☺ Iurovici T. Marcela

- ☺ Moldovan Francesca
- ☺ Nica Florin Gabriel
- ☺ Novacovici M. Roberto - Mario
- ☺ Pîrșac Alberta Andreea
- ☺ Pîrșac Claudia Carmen
- ☺ Roszus Ghe. Melinda
- ☺ Roszus Ghe. Georgel Patrick
- ☺ Stanca S. Caius
- ☺ Stanca Liviu
- ☺ Stanca Sebastian
- ☺ Stancu Robert
- ☺ Steiger C. P. Bianca Raluca
- ☺ Stoichițescu Alexandru Florin
- ☺ Toța I. Marius Ionuț
- ☺ Unger S. Ștefan Sebastian
- ☺ Visileanu S. Andreea Ramona

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

PRIMARUL COMUNEI NOASTRE - DOMNUL ILIE GOLUBOV, PROPUS A FI "PRIMARUL ANULUI 2011"

Data de 28 octombrie a reprezentat un prilej de bucurie pentru Remetea Mare. În sala de conferință a Complexului Hotelier „Parc” din stațiunea Buziaș a avut loc întâlnirea Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. La această întrunire a fost prezent și domnul Ilie Golubov, primarul comunei Remetea Mare, nominalizat pentru premiul "Primarul Anului 2011 din județul Timiș".

Colegiul Director al Uniunii a prezentat Senatului raportul activității desfășurate în acest an și a anunțat nominalizările pentru laureații din administrația publică, laureați ce vor fi premiați la Gala Premiilor în anul 2012.

Președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, Vasile Todî spunea că rezultatele domnului primar au fost posibile datorită "unui obicei rar întâlnit

în România de azi, în România dughenizată și anume, el vine la primărie disdimineată și pleacă ultimul. Oamenii îl opresc și el îi ascultă vesel și plin de viață, cu un optimism contagios și cu o politețe neatinsă de ipocrizie. Mă credeți sau nu, dar acest tânăr primar, privește viața de la înălțimea muncii și a datoriei împlinite. Face asta fără a se bate în piept cu lozinca emfatică a intelectualilor bănățeni din perioada interbelică, cum că „bănățeanu-i fruncea!”. Modest și discret ca un consistoriu - spre cinstea sa - acest om, aparține cu tot sufletul comunei pe care o conduce".

Colegiul redacțional al revistei "Banatul- jurnal al primăriilor din Banatul Istoric" îl felicită pe domnul primar Ilie Golubov pentru prezența la un eveniment atât de important pentru Vestul țării, dar și pentru realizările ce i-au adus aprecierea remețenilor, remețeni care i-au acordat încrederea de a-i conduce.

-R-

ANSAMBLUL "FLORI REMEȚENE"

ANA-MARIA POPA

(urmăre din nr. trecut)

Obiceiul unic pe care Ansamblul "Flori Remețene" îl prezintă a fost greu de cules pentru că, puțini sunt bătrânii din comună care încă îl mai știu, motiv pentru care au fost consultate și arhivele. La Festivalul-Concurs "Lada cu Zestre", juriul a spus că Ansamblul "Flori Remețene" a fost singura formație care a respectat cu sfințenie, pas cu pas, ordinea evenimentelor la o nuntă. Cu toate acestea, prestația scenică de atunci nu a fost la cea mai mare înălțime, ansamblul a obținut locul doi, dar anul următor și-a luat revanșa și a obținut locul I.

În ceea ce privește acest obicei de nuntă care, printre altele, face Ansamblul "Flori Remețene" special, acesta punctează evenimentele unei nunți, începând încă de la răsăritul soarelui în ziua respectivă și până la sfârșitul petrecerii, toate sunt puse în scenă. De la cum se merge la chemat în sat, cum se cheamă, ce au de spus acei chemători până la costumele purtate pentru a realiza aceste acțiuni. Ulterior, este obiceiul în care "giverii", în dimineața nunții merg și dau ziua bună nașilor. Se iau nașii, se merge după mireasă, se cântă miresei, se duc la biserică, toate acestea se respectă în programul ansamblului după cum este tradiția. Apoi, vine momentul serii, momentul nunții, când lumea se petrece, moment artistic în care au loc anumite "comicării" cum le spun bătrânii, niște momente în care se fac glume, puse în scenă. Un exemplu este "leuca", joc popular în timpul căruia bărbații făceau lucruri amuzante.

(urmăre din nr. trecut)

MONICA GAIȚA

Orice început e greu, dar, peste ani vă uitați în urmă și păreți mândru de ce s-a realizat la Remetea Mare. Care a fost evoluția Festivalului Internațional "Busuiocul Remețean" din primul an și până în prezent?

► Totul începe cu un avânt foarte mare, lucru care ne-a și ajutat să ducem la bun sfârșit evenimentul. Dacă nu era așa, dificultățile pe care le-am întâmpinat din lipsa de experiență la început, ne-ar fi determinat să oprim desfășurarea festivalului. Dar, avem o echipă cu care muncim împreună de câțiva ani, echipa fiind chiar parte a Asociației "Salvați-i pe cei singuri!" despre care vă vorbeam mai devreme și cu care desfășurăm mai multe proiecte pe partea social-culturală, pe raza comunei Remetea Mare. Sigur că, pe plan cultural, Festivalul Internațional "Busuiocul Remețean" a fost primul de asemenea anvergură, dar experiența acumulată cu asociația, zic eu, ne-a ajutat să reușim.

Când vă uitați pe scenă și vedeți personalități ale vieții culturale și politice județene care vin să dea oarecum girul că acest eveniment este unul de prestigiu, cum va simțiți în calitate de organizator?

► Pot spune că am evoluat pozitiv. Participarea artiștilor români, a personalităților și a invitaților străini a fost tot mai numeroasă. După primul an am primit și noi invitații în țările de unde am avut ansambluri prezente, iar răspunsurile la invitațiile formulate de noi pentru ei au fost mereu pozitive. În al doilea an, când am lansat invitațiile am simțit multă căldură din partea lor. La fel s-a întâmplat și anul acesta. Având o amploare tot mai mare, numele festivalului a devenit mai puternic.

Care este experiența dumneavoastră artistică pentru că, judecând după ansamblurile prezente văd că aveți mulți prieteni, multe cunoștințe?

► O experiență de 15 ani. Am colaborat cu artiști români și străini în calitate de dansator, astfel am intrat în contact cu ei, după care am păstrat legătura de-a lungul timpului. Ne-am reîntâlnit după mulți ani și am

Totul a început cu un avânt foarte mare

constatat cu bucurie că mulți dintre dansatorii români cu care am colaborat, fac același lucru ca și mine.

Numărul de ansambluri și soliști prezenți știu că nu se schimbă prea mult de la an la an. Câți invitați aveți anul acesta?

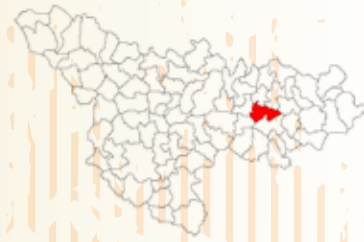
► Pentru formațiile prezente am stabilit o delegație maximă de 30 de persoane și asta pentru că facem tot posibilul să asigurăm toate cele necesare participanților. Timpul pe scenă este și el bine delimitat astfel încât să nu fie nemulțumiri. Au între 10-15 minute fiecare, în funcție de momentul coregrafic pe care-l prezintă. Ca și număr de formații, în fiecare an sunt în jur de 15. Participanții din acest an sunt în mare parte de la noi din județ, dar avem invitați și din județul Alba, din Ucraina, Serbia și Ungaria. Dintre soliștii de marcă pe scenă au urcat Adrian Stanca, Carmen Birescu, Mariana Șusca, dar și tinere speranțe ale muzicii populare românești. Chiar dacă sunt la început au niște voci excelente. Toți am fost la început și am avut nevoie de sprijin așa că noi încercăm să promovăm aceste tinere talente.

Pentru edițiile viitoare, ce planuri aveți?

► Este puțin devreme să vorbim despre anul viitor. De-a lungul anului mai avem multe evenimente pe plan local. Organizarea festivalului va începe undeva în luna februarie-martie a anului viitor.

Foaia de Coșteiu

Pagină editată de Primăria Coșteiu ■

În numărul viitor, domnul Petru Carebia, primarul comunei noastre, ne va vorbi despre prezența sa la întrunirea Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Evenimentul din 28 octombrie a avut loc în stațiunea Buziaș, în sala de conferință a Complexului Hotelier „Parc”.

-R-

ANSAMBLUL ARMENIȘANA

DENISA TURCU

Prezent la invitația doamnei Liliana Carebia, referent cultural al comunei Coșteiu, Ansamblul „Armenișana” a realizat un adevărat spectacol pe scena „Festivalului de Folclor interjudețean”. În fiecare mișcare executată au pus patosul pe care-l au în suflet pentru cântecul și dansul popular. Un joc pățimaș care mă face să-i dau dreptate domnului

primar Petru Carebia care spunea că „în Caraș-Severin, de unde vin eu, dansul este pe primul loc”. Pentru a cunoaște mai bine Ansamblul Armenișana și a realiza de unde se trage această valoare și cum a evoluat, vom prezenta o scurtă descriere a activității lor.

lucrat ființă în anul 1998 din inițiativa și sub directa îndrumare a directorului căminului cultural Armeniș - Dumitru Dragomir. Prima apariție pe scenă a avut loc în 1999 la Colocviile Bănățene de la Băile Herculane. A participat la majoritatea acțiunilor culturale organizate pe plan local și județean. În anii 2002 - 2003 participă cu spectacole la Tabăra Lebada și Delfinul din Năvodari. În anul 2003 a participat la Festivalul Internațional de Folclor pentru copii "Peștișorul de Aur" de la Tulcea unde a obținut "Premiul pentru promovarea folclorului zonal și autenticitatea costumelor populare". Tot în 2003 a participat la un schimb cultural internațional în Voivodina - Serbia. În anul 2004, Ansamblul „Armenișana” era prezent la Alaiul Primăverii de la Reșița, Festivalul Hercules, Festivalul „Sandu Florea”, Festivalul „Mândru mi-s că-s bănățan”, acesta din urmă organizat de Inspectoratul Școlar Caraș-Severin la Teregova și Reșița unde, de fiecare dată, a obținut premiul I. În anul 2005 a susținut spectacole în comunele Voivodina și Coșteiu din Serbia. În 2005 și 2007 a participat la Festivalul „Inimilor” de la Timișoara. În 2006 și 2007 ansamblul era prezent la Festivalul Internațional de Folclor „Carpatica” de la Deva, „Hercules” de la Băile Herculane, iar la Timișoara, la Festivalul - Concurs de Coreografie „Ionel Marcu”, unde a obținut premiul II. Dintre aparițiile televizate amintim posturile Favorit, Europa Nova și TVR Timișoara. Cu ocazia „Zilelor Europei” a susținut spectacole în Austria, în 2007. A participat la Ruga de la Caransebeș, la „Carnavalul Diversității” - organizat cu ocazia Zilelor Municipiului Reșița, a susținut un spectacol pentru persoanele de vârstă a treia, tot la Reșița, a participat la „Festivalul Piniului din Banat”, la „Festivalul Etniilor din Banat”, ambele desfășurate la Băile Herculane. În 2008 a participat la Festivalul - Concurs de muzică populară „Sandu Florea” de la Armeniș, la „Alaiul Primăverii” și Zilele Reșiței, la Festivalul Internațional de Folclor „Hercules” de la Bă-

ile Herculane, la Festivalul Internațional de folclor "Nistrule cu apă lină" din satul Corjova, Raionul Criuleni, Republica Moldova.

“IZVOR NAKOVO”

DANILO RACA

director Ansamblul "Izvor Nakovo"

Ansamblul „Izvor Nakovo” din Serbia a fost format în 8 aprilie 2004, iar în prezent cuprinde 120 de membri. Este structurat pe trei grupe, juniori, tineri și adulți și cuprinde, de asemenea, soliști vocali și instrumentiști. Antrenamentele lor sunt de trei ori pe săptămână, câte o oră. Dansurile pe care le-am prezentat pe scena de la Coșteiu la „Festivalului de Folclor interjudețean” sunt: Igre iz okoline Nisa, Igre iz Leskovca, Vlaske Igre, dansuri specifice anumitor zone din Serbia.

Pașii spre prietenia cu Coșteiu au fost înceți, dar siguri. În fiecare an, în iunie, noi organizăm un festival la care mereu este invitat Coșteiu. Prietenia cu Coșteiu s-a născut datorită domnului Kaba Gabor, primarul orașului Jimbolia. La o întâlnire cu acesta, l-am rugat să ne recomande un ansamblu românesc pentru festivalul nostru, iar dânsul ne-a recomandat „Florile Stăvilărilor” din Coșteiu. Coșteiu ne-a onorat cu prezența la Nakovo, iar acela a fost începutul unei frumoase prietenii. Așadar, primul pas în stabilirea acestei legături a fost vizita comunei dumneavoastră la noi, în Serbia. Confirmarea prieteniei a fost invitația lansată de doamna Liliana Care-

bia, referent așezământ cultural, de a participa la „Festivalului de Folclor interjudețean”, invitație onorată de noi cu mare drag. Sperăm ca această frumoasă prietenie să evolueze tot mai mult pe viitor, iar colaborările să fie tot mai numeroase. Izvor Nakovo este un ansamblu cu tradiție care a susținut peste 250 de spectacole în Ucraina, Bosnia-Herțegovina, Ungaria, Bulgaria și, desigur, România.

Foaia F de Făget

Pagină editată de Primăria Făget ■

MARCEL AVRAM, PROPUS PENTRU "PRIMARUL ANULUI 2011"

Într-o frumoasă zi de toamnă, 28 octombrie a.c. mai exact, în sala de conferință a Complexului Hotelier „Parc” din stațiunea Buziaș a avut loc întâlnirea Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

Printre cei câțiva primari care se bucură de aprecierea Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric se numără și primarul nostru, Marcel Avram. Domnia sa a fost propus în fața Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric pentru titlul de "Primarul anului 2011 din județul Timiș". Marcel Avram, primarul orașului Făget nu este străin de astfel de recunoașteri, el fiind premiat și anul trecut de Asociația Orașelor din România pentru eforturile susținute de a ridica Făgetul. Cu toate acestea, a rămas un om modest, lucru care ne confirmă încă o

dată valoarea sa. Președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, Vasile Todi îl caracterizează pe primarul nostru ca fiind "un dascăl de matematică politicos ca un om având conștiința propriei valori, modest ca un poet și gospodar ca un pogan".

Colectivul redacțional al revistei „Banatul - jurnal al primăriilor din Banatul Istoric” îl felicită pe domnul primar Marcel Avram pentru numirea sa, dar și pentru participarea la evenimentul care nu pune accent pe politică, ci pe reunirea primarilor din trei județe, indiferent de culoarea politică, care conlucrează animați de un ideal ce își are rădăcinile adânc înfipte în istorie.

-R-

(urmăre din nr. trecut)

Adela ZAMFIRESCU

DE VORBĂ CU PRIMARUL NOSTRU

Ați venit în calitate de edil după ce, o bună bucată de vreme, ați ocupat postul de profesor al liceului din Făget. Spuneți-mi, inima dumneavoastră încă mai trage spre școală?

► Da, încă mai trage spre școală, motiv pentru care am păstrat o oră de matematică pe săptămână la clasa a XII-a, profilul uman, că ei au doar o oră de matematică pe săptămână. Nu am vrut să rup de tot legătura cu școala, iar relația mea specială cu școala este demonstrată și de lucrările de reabilitare ale curții liceului.

Cred că sunteți printre puținii dascăli care reușesc să îmbine conducerea administrației locale cu munca de profesor. Ați observat vreo diferență în comportamentul elevilor datorită faptului că sunteți primar?

► Nu, nu am simțit. Partea mai puțin bună din această îmbinare este că am doar o singură oră. Matematica, de obicei, eu o predam la clase cu profil real la care aveam 4-5 ore pe săptămână și exista o apropiere mai mare între mine și elevi, deși, nici acum nu-i simt departe de mine. Sper ca peste ani, unul dintre elevii mei să-mi preia locul în administrația locală, ar fi o mare bucurie.

Dincolo de investițiile remarcabile pe care le-ați realizat la Centrul Civic și la Liceul "Traian Vuia", dumneavoastră ați atras și investitori în Făget.

► Da, aveți dreptate. Putem spune că am avut și un dram de noroc, dar a fost și multă muncă, o muncă și o luptă pot să zic, cu orașele din zonă care și-au dorit firma în localitatea lor. Dar facilitățile și atmosfera cu care noi ne-am prezentat, i-a convins să aleagă Făgetul. Au pornit cu 100 de locuri de muncă pentru ca mai apoi să ajungă la peste 400 de locuri de muncă. Este vorba despre o firmă cu capital suedez, directorul și administratorul firmei sunt din Portugalia, profilul firmei este confecționarea de huse scaune auto. Vorbim despre o firmă puternică, o firmă serioasă, seriozitatea fiind dată de numele firmelor pentru care lucrează: Hyundai, Volvo și alte nume mari, are comenzi ferme și vrea să se extindă. În anul următor, din promisiunile pe care le avem de la ei, vor exista încă 300 de locuri de muncă în Făget.

Ar putea deveni Făgetul un oraș fără șomeri?

► Ne-am dori lucrul acesta, să fim al doilea oraș după Sânnicolau din județ, poate chiar din țară, fără șomaj. Șomajul oricum a scăzut considerabil, a ajuns sub 10%. Înainte de această firmă am avut probleme cu șomajul.

Dacă tot suntem în cadrul unui dialog consensual deschis, spuneți-ne ce v-a mâhnit cel mai tare când ați intrat prima dată în primărie, în calitate de primar?

► Sincer, numărul foarte mare de angajați care nu-și justificau locul, care parte din ei veneau la sfârșit de lună să semneze statele de plată și să ridice banii. Într-o primă fază am reglementat-o noi, la nivelul dorit, apoi a reglementat-o Guvernul mai mult decât ne-am fi dorit. În prima fază am dat afară 42 de oameni care nu-și aveau locul, iar pe lângă cei 42, am mai fost nevoiți să disponibilizăm încă 51, cu voia Guvernului.

Se vor întreba cititorii noștri cum se odihnește un profesor de matematică și un primar. Ne puteți spune?

► Nu prea mai am timp. Încerc să fac sport cât și când pot, măcar o dată sau de două ori pe săptămână încerc o "miuță".

Pe lângă propunerea pentru "Primarul anului 2011", lansată la întâlnirea de la Buziaș a Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, primarul orașului Făget, Marcel Avram se bucură de recunoșterea meritelor sale la nivel național. Acesta a fost desemnat de Asociația Orașelor din România "Primarul anului 2010", distincție care a fost doar o confirmare în plus, dacă mai era nevoie, că deciziile la nivelul orașului Făget au fost luate de un primar care se gândea la oamenii ce l-au ales. Eforturile sale, conform diplomei primite au fost munca pentru a ajunge la o prosperitate acceptabilă pentru toți cetățenii și realizarea unui climat social stabil. În plus, depune reale eforturi pentru atragerea de investitori care, implicit, crează noi locuri de muncă și un nivel de trai mai ridicat. Felicitări, domnule primar!

-R-

Director Departament Publicitate: Ana-Maria COTOȘPAN | Tel.: 0745.856.779

Relaxare la orice/
fiecare sfârșit de
săptămână
Stare de bine, stare de
normalitate
Generator alternativ
de energie pentru
întreaga săptămână

CURA DE WELLNESS PENTRU WEEK-END COMPLEX HOTELIER PARC***

245 lei/persoană/pachet

SERVICIILE HOTELIERE INCLUSE ÎN PACHET:

2 nopți cazare cu mic dejun tip buffet
masă în cont
pachet wellness

PACHETUL DE WELLNESS CUPRINDE:

piscină și saună
acces în sala de fitness

LA CERERE OFERIM:

dejun – 30 ron/persoană/zi
proceduri suplimentare

MENȚIUNI:

onorarea solicitărilor se face în limita camerelor
disponibile
procedurile se fac în zilele de vineri și/sau sâmbătă
pachetul de servicii are TVA inclus
taxa de stațiune, de 3 ron/persoană, se achită la recepție
pachet pentru regim de single: **285 ron/pachet**

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE ȘI REZERVĂRI:

Telefon: 0256/321.320

Fax: 0256/321.581

GSM : 0755.080.094

E-mail: rezervari@buzias.ro sau statiunemarketing@buzias.ro

O SAPTĂMÂNĂ LA BUZIAȘ! HOTEL PARC***

845 LEI/PERSOANĂ/PACHET

PACHETUL INCLUDE URMĂTOARELE SERVICII HOTELIERE:

CAZARE ÎN CAMERĂ DUBLĂ /SINGLE CU MIC DEJUN BUFFET ..... 6 NOPTI
DEJUN ȘI CINĂ ÎN SISTEM FIȘĂ ÎN ..... 6 ZILE
TRATAMENT LA ALEGERE ..... 5 ZILE

PENTRU CONSULTAȚIA MEDICALĂ SE PERCEPE UN TARIF
DE 20 LEI/PERSOANĂ ÎN CAZ CĂ NU ESTE PREZENTAT
BILETUL DE TRIMITERE DE LA MEDICUL DE FAMILIE.
GRUPE DE AFECȚIUNI CE SE POT TRATA: cardiovasculare,
digestive, circulatorii, neurologice.

MENȚIUNI:

Zilele de intrare sunt duminica sau luni dimineața, pentru a avea
continuitate la procedurile de tratament.
Pachetul de servicii poate fi oferit și pentru 12 și respectiv 18 zile.
Solicitările se confirmă în limita locurilor disponibile.
Baza de tratament vă pune la dispoziție: jacuzzi, duș subacval,
hidroterapie, masaj terapeutic, de relaxare, de tonifiere, kinetoterapie,
saună, fizioterapie, aplicații locale cu ceară de albine, terapie manuală,
drenaj limfatic, băi galvanice.
Oferim pachetul și în regim de single. VALOARE PACHET 965 LEI.
La cerere putem oferi pachetul în regim de demipensiune. VALOARE
PACHET 725 LEI, respectiv 845 LEI în regim de single.
Oferim pachetul pentru cazare cu mic dejun inclus + tratament la tariful
de 605 LEI/pers, respectiv 725LEI în regim de single.
Acces în sala de fitness GRATUIT.
ACCES ÎN PISCINA HOTELULUI, TARIF DE 70 LEI/PERSOANĂ
Accesul în piscină este inclus în pachet NUMAI dacă nu se optează
pentru alte proceduri de tratament.
Taxa de stațiune 2,5 LEI/persoană.
Pentru informații suplimentare și rezervări:
Telefon recepție hotel 0256.321.320 sau 0755.080.094
E-mail rezervari@buzias.ro; statiunemarketing@buzias.ro
www.buzias.ro

**OFERTA ESTE VALABILĂ ÎN PERIOADA
15 IANUARIE - 15 DECEMBRIE 2011**

Căutați un editor pentru cărțile dumneavoastră?
Contactați-ne!

Telefon: 0721 935 392

EDITURA

“CARTEA BANATEANA”

Stația I.T.P. din cadrul R.A.T. Timișoara efectuează inspecții tehnice
periodice la cele mai bune prețuri de pe piață. Inspecțiile se fac la
următoarele categorii de autovehicule:

- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată sub 3,5 t;
- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată peste 3,5 t;
- remorci și semiremorci cu sistem de frânare;
- remorci cu frânare inerțială;
- remorci fără sistem de frânare;
- vehicule care dețin C.I.V și sunt înregistrate pe primării.

De asemenea, efectuăm și verificări în urma ieșirii din reparație la
vehiculele aparținând terților care prezintă o comandă scrisă (conform
RNTR-1).

Ne găsiți în fiecare zi de luni până vineri de la 9 la 17 în Bvd. Dâmbovița,
nr. 1/3, în depoul R.A.T.T., lângă centrul Alfa. Pentru detalii suplimentare
vizitați www.ratt.ro sau apelați 0356 803 702 – Stația ITP R.A.T.T.

Tarifele inspecțiilor periodice
(cu T.V.A.)
sunt următoarele:

CATEGORIE	Tarif lei	Tarif re- verificări siguranță (35%)	Tarif re- verificări poluare (25%)	Tarif re- verificări alte (10%)
Autoturism	80	30	20	8
Autoutilitară, microbuz sub 3,5 t inclusiv	100	35	25	10
Autovehicul peste 3,5 t	120	40	30	15
Remorcă și rulotă fără sistem de frânare	60	21	0	6
Remorcă și rulotă fără sistem de frânare sub 3,5 t inclusiv	80	30	0	8
Remorcă și semiremorcă peste 3,5 t	160	60	0	20

Foaiia de Tomnatic

Pagină editată de Primăria Tomnatic ■

PRIMARUL NOSTRU, "PRIMARUL ANULUI 2011"

La 28 octombrie a.c. în stațiunea Buziaș, în sala de conferință a Complexului Hotelier „Parc” a avut loc întâlnirea Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

Primarul comunei Tomnatic, Dănuț Miculescu a fost propus cu această ocazie, în fața Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric pentru titlul de "Primarul anului 2011" din județul Timiș.

Colectivul redacțional al revistei „Banatul- jurnal al primăriilor din Banatul Istoric” îl felicită pe domnul primar Dănuț Miculescu pentru numirea sa și pentru atașamentul față de Țara Banatului, pe care nu se sfiește să-l arate de fiecare dată când are ocazia.

-R-

DIE ALTE FRAU RENARD

Până nu demult, Frau Donat, născută la Tomnatic, a fost considerată, la cei 105 ani ai săi, cea mai vârstnică băștinașă din „marele sat francez”, chiar dacă aceasta trăia de ani buni în Germania. S-a stins însă din viață la scurt timp după ce a revendicat și a dobândit imobilul în care funcționa grădinița din satul ei natal. Așa a rămas, pentru scurtă vreme, mama farmacistei Else Renard, la cei 102 ani ai săi împliniți în 2009, „Die alte Frau”, adică cea mai vârstnică doamnă născută la Tomnatic. Else Renard (foto) a avut o copilărie fericită la Tomnatic și povestea odinioară o întâmplare pe care o auzise de la tatăl ei, întors într-o seară de la o mare vânătoare regală. Era pe la mijlocul anilor '30 ai veacului trecut și la Tomnatic venise la vânătoare însuși Regele Carol al II-lea și suita sa cinegetică. Era însoțit de feciorul său, Mihai, de vreo 12-13 ani pe atunci, care purta cu mândrie pe umăr o pușcă făcută pe măsura sa de armurieri vestiți. Gonacii, printre care și tatăl Elsei Renard, „băteau” vânatul dinspre pădure către sat: iepuri, căprioare, dar și vreo două-trei vulpi roșcovane stârnite din vizuină de sunetul cornului de vânătoare.

Carol al II-lea își îndemna fiul, aflat la prima sa vânătoare regală, să folosească pușca din dotare. Micul Mare Voievod de Alba Iulia duse arma la ochi, ținti, trase și răsufli ușurat când văzu cum pică la pământ o fiară care, după ce se zvârcoli un pic, rămase nemișcată în scaieți. Mihai tocmai aștepta gratulări din partea regelui, când de Carol al II-lea se apropie Herr Renard, unul dintre gonacii din sat. Respectuos, șvabul îi șopti ceva la ureche Majestății Sale, păstrând un zâmbet reținut pe față...

Carol ascultă cu atenție vorbele gonaciului, apoi se întoarce către fecior și-l mustră, ușor amuzat: „Măi, Mihăiță, se poate să puști tu mâța neamțului?!”

Lucrurile se lămuriră rapid: Mihai împușcase în focul vânătorii un biet cotoi roșcovan al unuia dintre sătenii cu casa aflată în marginea așezării, nu foarte departe de terenul de vânătoare, motan care nimerise, nu se știe cum, în apropierea vulpilor hăituite de gonaci și astfel, în cătarea puștii regale...

Else Renard a urmat prima școală în Tomnatic, liceul la Temesburg - Timișoara, apoi a terminat Facultatea de Farmacie. A profesat câțiva ani la Deta, apoi s-a stabilit la Timișoara, șefă la o mică farmacie de pe Bulevardul Vasile Pârvan. În anii '80 și-a luat mama și a plecat în Germania, stabilindu-se la Baden-Baden. Iar când Die alte frau Renard nu va mai fi, Else, fiica ei născută la Tomnatic, se va întoarce cu siguranță în ihr liebes Banat, acolo unde și-a chivernisit, prevăzătoare ca orice șvab care se respectă, un apartament la bloc. Iar atunci când o va apuca nostalgia după anii copilăriei, va face mici călătorii la Tomnatic, satul în care, în urmă cu 250 de ani familia Renard din Mulhouse (Mulhausen) a pornit-o către capătul estic al Europei ca să-și facă un rost, unul mai bun decât în locurile lorene de baștină...

Material realizat cu sprijinul "Micului atlas al jud. Timiș", ed. a IV-a, coordonat de scriitorul Dinu Barbu, lucrare declarată Cartea anului 2009 de către Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric

TOMNATIC, PRIMUL SAT DIN ROMÂNIA, CU ECHIPĂ DE FOTBAL PREZENTĂ ÎN DIVIZIA B

MARCELA DINU

"În ciuda eșalonului în care evoluează astăzi, Unirea Tomnatic nu e nicidecum un club oarecare al județului. În urmă cu mai bine de trei decenii, a stabilit un record care a stat în picioare ani la rând. În sezonul 1974/1975, Unirea uimea întreaga lume a fotbalului românesc, prin promovarea în Divizia B. Tomnaticul a devenit astfel primul sat reprezentat în eșalonul secund al țării. Din păcate, aventura uniriștilor în Liga a II-a n-a durat decât un an, echipa retrogradând, din postură de lanternă roșie", scria recent, amintind gloria trecută, ziaristul Gabriel Toth.

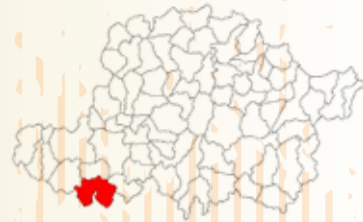
DIN ALBUMUL DEPORTĂRII NOASTRE

Fundata- Bărăgan: mormintele celor care nu și-au revăzut casa.

Foaia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

ANSAMBLUL LILIACUL DIN VINGA ARE PROPUNERE DE COLABORARE CU TELEVIZIUNEA FAVORIT

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

În interviul din acest număr stăm de vorbă cu un vingan care face cinste comunei sale. Pasionat de jocul popular bănățean și de păstrarea tradițiilor, Tibi Lipoczi se ocupă cu destoinicie de Ansamblul Liliacul al comunei noastre, ansamblul care ne-a făcut cunoscut portul și dansul la toate evenimentele la care a participat.

Domnule Tibi Lipoczi, spuneți-ne pentru cititorii noștri ce presupune munca dumneavoastră la Ansamblul Liliacul.

► Munca cea mai grea este a copiilor, în fiecare vineri avem repetiție cu fiecare grupă în parte: formația de juniori, formația de fete și formația de seniori. Repetițiile se întind până seara în jurul orei 23, în funcție de cât avem de lucru.

Care este numărul de tineri pe care trebuie să-l instruiți?

► Acum suntem în total 50, de la mic la mare.

De unde ideea unui Ansamblu în Vinga?

► Este un hobby vechi pe care-l am dinainte de a fi angajat al primăriei. Suntem mai mulți care ne ocupăm de ansamblu. Primesc un sprijin însemnat și din partea soției mele, Ana Lipoczi, învățătoare aici în comună. Ea se ocupă de tot ceea ce ține de prezența scenică, costume, întocmirea documentelor, procese verbale de deplasări.

Să înțelegem că este o pasiune de familie?

► Da, puteți să o numiți așa.

Mai exact, când au fost puse bazele Ansamblului Liliacul?

► În 2008, cândva iarna, atunci ne-am adunat prima dată. Am un fost coleg de liceu și prieten, el este muzicant și împreună ne-am gândit că ar fi frumos să avem un ansamblu care să ducă tradiția bănățeană mai departe. Am fost să găsim la Arad pe Ghiță Mihoi pe care-l cunoașteam dinainte de revoluție, instructor-coregraf. El a venit aici să vadă ce se poate face, i-a plăcut ce a văzut și a rămas.

A fost greu să faceți atâția tineri să lucreze ca o echipă?

► Nu, nu a fost, copiii sunt talentați.

Cum i-ați adunat?

► Comuna nu e foarte mare. Am anunțat prieteni, am făcut niște afișe pe care le-am împărțit, soția a pus câteva dintre ele la școală. Au venit foarte mulți tineri, dar doar cei mai buni, care promiteau, au fost luați la ansamblu, în urma preselecției.

Care sunt evenimentele culturale la care ați fost invitați cu Ansamblul Liliacul?

► În 2009, de Paști, am avut primul spectacol la Vinga, unde copiii au dansat după 3 luni de repetiție, iar repertoriul, vă dați seama, era redus. De atunci, în fiecare an de Paște am hotărât să facem Sărbătoarea Liliacului care, cândva era o tradiție la Vinga și dansăm aici în fiecare an. Acum avem 20 de dansuri, de colaje, pe care le putem modifica în jumătate de oră dat fiind faptul că copiii știu dansurile putem tăia, adăuga, combina astfel încât să ne încadrăm în programul organizatorilor. Alte evenimente la care am participat ar fi Zilele Localității, colaborăm cu centrul de Cultură din Arad, participăm la diferite zile ale comunelor, colaborăm cu alte formații și, mai nou, colaborăm cu Centrul de Cultură din Timișoara.

Cine se ocupă de deplasările și costumația dansatorilor?

► Costumele s-au cumpărat imediat, în 2009, din banii primăriei. La fel în cazul deplasărilor, ne sprijină Consiliul Local și Primăria. Acum, dansatorii noștri au 10 perechi de costume la grupa de seniori, 14 perechi de costume la juniori, iar în lucru avem 10 costume noi, de Banat.

Unde vă doriți să ajungeți pe viitor cu Ansamblul Liliacul?

► Până acum, în afara țării am fost în Serbia și Ungaria. Avem însă invitații în Spania, Italia, Grecia, Bulgaria, dar nu reușim să le onorăm în primul rând datorită cheltuielilor. Eu zic că tot mai bine este în țară, ne este mai ușor și nouă și copiilor, iar dansul și portul popular sunt mai apreciate. Am primit de curând o propunere de colaborare și cu televiziunea Favorit, să-i însoțim în deplasări și să ne filmeze dansurile. Invitații și spectacolele avem și mă simt bucuros să văd că dansul și portul popular Bănățean este apreciat oriunde în țară.

Copiii noștri...

Clasa I

SZABA MONICA - învățătoare

Antin Alexandru Sebastian, Bense Andreea Elena, Bitte Daian Lucian, Coneric Anton Cătălin, Crișan Ramona Roberta, Iorga Iacov Andrei, Iorga Iov Augustin, Isachi Daiana Denisa, Lăcătuș Denisa Rosalinda, Lenart Daniel Petru, Lupei Fabiana Alexandra, Măzăreanu Sergiu Eduard, Măzăreanu Geanina Iasmina, Moștoi Sebastian Mario, Nagy Ovidiu Codrin, Nechifor Petronela Daniela, Niculai Radu Daniel, Ofrim Larisa Mariana, Pace Davide Luca, Popan Alina Denisa, Rankov - Marco Natalia, Reghiș Emanuel Lucian, Stoicev Ivan Drăgan, Varga Alex Florin, Vasile Mihai Alexandru Emil, Zlătan Marian Emanuel, Zlătariu Fabian

Foaia de Recaș

Pagină editată de Primăria Recaș ■

RECAȘ: O FRÂNTURĂ DE POVESTE CU OAMENI DE AZI ȘI DE DEMULT

VERONICA ANDRUSEAC

(urmare din nr. trecut)

Prin colecțiile pe care le are secția de etnografie, muzeul valorifică tradițiile și obiceiurile așezării. Sub capacul lăzilor de zestre putem citi povestea frumoasă a unei cărți vechi de rugăciune, a costumelor populare primenite și pregătite pentru sărbători. Pe cuptorul de cărămidă din gospodăria țaranului o oală de lut din 1900 amintește că în ea se făceau sarmale, o lopată de lemn veche scotea pâine din cuptor, o covată de frământat pâinea folosea și drept leagăn pentru copii, icoanele de pe pereții gospodăriei, obiectele de cult, hainele de mers la biserică, furca și războiul de tors, întregesc rânduiala tradițională.

În secția de antropologie culturală, fotografiile zugrăvesc anii petrecuți în casa părintească, copilăria, bucuriile spiritului, portul popular, oameni, locuri, obiceiuri, portrete de familie, iar băncile de lemn amintesc anii când ne-am întâlnit cu prima literă, primul cuvânt, primul învățător.

Secția sport a muzeului găzduiește o impresionantă colecție de fotografii, ziare vechi și trofee. Recașul a fost un puternic centru athletic în perioada interbelică, dar și mulți ani după aceea.

Au existat echipe de atletism, handbal, fotbal. Multe recorduri naționale la atletism s-au stabilit pe stadionul din Recaș, atleții recășeni au participat la concursuri în țară și străinătate. Cel mai mare atlet al Recașului a fost Francisc Nemes, care a făcut parte din lotul național de atletism al României, a fost component al echipei României și a participat la jocurile olimpice din 1936 de la Berlin.

„În orașul în care plouă de trei ori pe săptămână”, cum spunea Ion Minulescu despre Huși, în orașul în care nu se întâmplă nimic, cum ar spune Sadoveanu, în mai tânărul oraș Recaș, în care dragostea are parfumul florilor de tei, iar licorile au culoarea rubinie, a minunii care se numește vinul de Recaș, se întâmplă ceva frumos.

Recașul a devenit oraș din aprilie 2004. Acest lucru nu a schimbat spiritul acestei localități. O echipă tânără, plină de entuziasm, se află întotdeauna în luptă cu timpul. Deși mai puternic decât noi, sunt momente în care acesta se supune gândului luminat și faptei îndrăznețe lăsându-se zidit. Atunci istoria se petrece și se scrie cu adevărat, omenește, temeinic și înălțător.

Ne-am născut într-o familie, într-un sat sau oraș și am luat cu noi, la școală ceva din făptura acelei vetre de lumină și statornicie pe care nu o putem substitui cu nimic altceva: locul natal. Părinții și dascălii noștri au sădit în fiecare dintre noi, omenia, cinstea, dragostea de muncă, iar noi ne-am deprins a face din aceste valori stâlpi de poartă demnă către viață. Locul nașterii noastre înseamnă totul, iar pământul acesta consfințește în fiecare dintre noi un rost, o vocație: iubirea de vatră.

Știm că oricine face în viață tot ce-i stă în putință oricât de umilă ar fi condiția sa, contribuie cu ceva ca să lase lumea mai frumoasă decât a găsit-o.

DESPRE VIN, DIN ORAȘUL VINULUI

GRAȚIAN NEAMȚU

... toate medaliile și premiile acordate de specialiști nu valorează nimic dacă vinul în cauză nu vă place.

... până la mijlocul anilor 60, în Anglia nu era obligatorie lipirea etichetelor pe sticle.

... câteva pahare de vin, băute din când în când, reduc considerabil riscul bolilor coronariene la persoanele peste 40 ani.

... dioxidul de sulf a fost folosit ca sterilizant și agent antimicrobian în procesul realizării vinului încă de pe vremea romanilor. Deși nu a fost specificat pe etichete până de curând, e un compus tradițional și aproape universal, folosit în producerea vinului.

... vinul e un mediu steril datorită acidității, alcoolului și PH-ului. Agenții patogeni nu se pot dezvolta în vin. Pe vremuri, unii oameni obișnuiau să amestece apa suspectă de poluare cu vin.

... strugurii și vinul "împrumută" și "împart" diverse arome de la ierburi, condimente etc. De aceea, degustătorii folosesc cuvinte ca "piersică", "vanilie" pentru a le descrie.

... vinul conține mai mult de 700 componente chimice identificate. Probabil foarte multe dintre ele contribuie în mod semnificativ la realizarea aromei, făcând din vin unul din cele mai complexe componente ale meselor noastre.

... bulele de aer ce se formează când turnăm șampanie într-un pahar se datorează distorsiunilor (uneori microscopice) de pe suprafața sticlei paharului.

... vinurile spumoase sunt absorbite mai rapid în sânge datorită dioxidului de carbon pe care îl conțin, "răpunându-ne" astfel mai repede.

ECHIPA DE FOTBAL DIN RECAȘ, FRUNTAȘĂ ÎN LIGA A III-A

Adelina PLEȘ

Noua ediție de campionat a început cu gânduri mari pentru ACS Recaș. Ținând cont de rezultatele obținute de echipa de fotbal, mai ales de când au promovat în Liga a III-a, în urmă cu două ediții au terminat campionatul pe locul trei, anul trecut pe locul doi, iar acum, dacă ar fi să respecte progresia matematică, își doresc din tot sufletul să termine pe primul loc, ceea ce ar reprezenta o performanță extraordinară pentru orașul Recaș, pentru noi, cei din stafful tehnic, dar și pentru jucători.

Echipa beneficiază de condiții foarte bune de pregătire datorită sprijinului venit din partea autorităților locale, împreună cu domnul Pașca Marinell și președintele clubului, domnul Miculaș Ioan, care până acum le-au asigurat toate condițiile propice pentru a face performanță.

Jucătorii au participat la un cantonament cu o pregătire centralizată în Serbia. La ora actuală, echipa ACS Recaș este pe locul I și speră să rămână acolo pentru o perioadă cât mai lungă de timp. Dacă nu, cel puțin la finalul

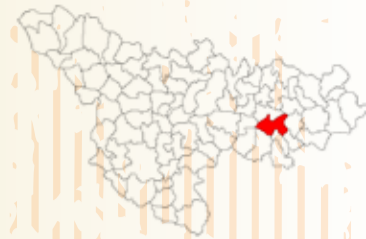
campionatului să termine pe prima treaptă a podiumului, care automat ne duce la promovarea în Liga a II-a, ligă în care Recașul nu a fost niciodată.

Actualul campionat este mult mai puternic decât precedentele întrucât și Federația Română de Fotbal a schimbat oarecum programul sau sistemul competițional, retrogradând anul acesta 6 echipe, iar la promovare sunt încă 5 - 6 echipe cu tradiție în fotbalul românesc. Mă refer la „Corvinul Hunedoara”, „Jiu-Petroșani”, „Școala Reșița”, echipe care au activat ani buni în prima ligă a țării, după cum afirmă antrenorul echipei, Cosmin Petrucescu

Față de ediția trecută de campionat, la echipa recășeană au mai venit mai mulți jucători și doi portari, Burtic Paul de la „Juventus Pișchia” și Amarinei Cosmin de la „Unirea Sânnicolau Mare”. A revenit la echipa noastră Ștreangă Ciprian, care a mai mai fost la Recaș, apoi a plecat la Pandurii Târgu Jiu. Mănecan Cosmin de la „Millenium Giarmata”, Enciu Marco (fost jucător al echipei ACS Recaș în ediția tecută de campionat și care a activat 6 luni la divizionara B, Acu ARAD) sunt alți doi jucători veniți.

Foaia de Lugoj

Pagină editată de Primăria Lugoj ■

Prilej de fală
pentru lugojeni

DOMNUL FRANCISC BOLDEA, PROPUS PENTRU "PRIMARUL ANULUI 2011"

28 octombrie, a fost ziua în care, în sala de conferință a Complexului Hotelier „Parc” din stațiunea Buziaș a avut loc întâlnirea Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

Prezent pentru prima dată în fața Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, primarul nostru, Francisc Boldea a fost propus pentru distincția „Primarul anului 2011 din județul Timiș”, acordată anual celor mai destoinici primari din Banatul Istoric. „Este un om, pe care nu te poți supăra niciodată. Inima lui, caldă ca pâinea scoasă din cuptorul vorețului, păstrează o sfiiciune de om educat la școală făcută la vreme. Îndemânic la rostirea vorbelor, el își priponește întodeauna argumentele la umbra logicii fără cusur. Dincolo de problemele administrative, se simte în largul său vorbind de Schubert,

Goethe, ori Mozart”, astfel îl caracterizează președintele Uniunii din Banatul Istoric, Vasile Todi, pe primarul orașului Lugoj, Francisc Boldea.

Într-un moment de asemenea importanță, colegiul redacțional al revistei „Banatul - jurnal al primăriilor din Banatul Istoric”, transmite domnului primar sincere felicitări pentru numirea obținută.

- R -

EDUCAȚIA ȘI SPORTUL, LA LUGOJ

SIMONA IANCU

EDUCAȚIA

Primele școli din Lugoj sunt semnalate în secolele XVI-XVII. În secolul XIX se consemnează deja o bogată activitate didactică, în cadrul gimnaziului și liceului, unde predarea se făcea în limba română. La Lugoj, în 1770 s-a construit prima școală românească din vestul țării.

În prezent, la Lugoj funcționează 17 grădinițe, 10 școli primare (clasele I-VIII) și 6 licee: 2 colegii (Iulia Hașdeu, Coriolan Brediceanu) și 3 grupuri școlare (Valeriu Braniște, Aurel Vlaicu, Ștefan Odobleja) precum și Școala de Arte Frumoase „Filaret Barbu”. În Lugoj există un Club Sportiv Școlar un Club al Copiilor și o Școală Populară de Arte. Învățământul superior este reprezentat încă din anul 1996 de universitatea privată „Universitatea Europeană Drăgan”, instituție de învățământ superior cu profilele economic și juridic, care conferă localității statutul de oraș universitar.

SPORTUL

Activitățile sportivilor din Lugoj au ieșit în evidență mai ales prin gimnastică, lupte, volei și motocros, domenii care au oferit rezultate bune la nivel național și chiar internațional. La gimnastică s-a remarcat **Lavinia Miloșovici**, multiplă campioană europeană, mondială și olimpică. De asemenea Alina Goreac și Kurt Szlier au fost medaliați cu argint la Campionatele Europene. La luptele libere s-au remarcat Iosif Horvath, primul medaliat olimpic al României la acest sport, precum și Francisc Borlovan, Francisc Horvath, Simion Popescu și Robert Papp.

Nu putem uita nici rezultatele obținute la nivel național de echipa de volei-junioare a CSȘ Lugoj, aurul în 1990, sub îndrumarea profesorului Dorin Jitaru și revenirea echipei de senioare în Divizia A, începând cu sezonul 2006-2007, de această dată sub îndrumarea lui Dan Mihai Jitaru, fiul lui Dorin Jitaru. Deși lipsit de plaja specifică, Lugojul înregistrează succese remarcabile și la voleiul de plajă. Începând cu anul 2004, voleibalistele lugojene aduc aur și argint la competiții naționale de volei de plajă, atât la junioare cât și la senioare, aurul balcanic obținut din nou în 2006 la ambele categorii, precum și participarea, ca reprezentante ale României, la Campionatele Europene de volei pe plajă în 2005 Ucraina, 2006-Austria și Slovacia. Voleiul lugojean a reușit în 2006 performanța ca pentru prima dată în istoria jocurilor balcanice de volei pe plajă o echipă din aceeași țară (România), din același oraș (Lugoj), sub îndrumarea aceluiași antrenor (Dan Mihai Jitaru) să obțină aurul atât la junioare cât și la senioare. Pe drept cuvânt orașul de pe Timiș își câștigă titlul de capitală românească și balcanică a beach-volleyului.

Sunt practicate cu succes și alte sporturi cum ar fi handbal, fotbal, culturism, artele marțiale (clubul Wodan Lugoj, sponsorizat de întreprinderea locală SC Mondial) și ciclismul montan. Din 1997, la Lugoj se organizează anual concursul de ciclism montan "Cupa Concordia", organizat de Clubul de turism Concordia din Lugoj. Acest concurs regional participă concurenți din Timișoara, Reșița, Deva, Hunedoara, Caransebeș, Arad și evident din Lugoj și satele din apropiere.

APRECIERILE PERSONALITĂȚILOR LUMII MUZICALE PENTRU CORUL ION VIDU

După încheierea concertului pe care Corul „Ion Vidu” al Casei de Cultură a Municipiului Lugoj, dirijat de maestrul Remus Tașcău l-a susținut pe scena Festivalului Internațional „George Enescu” în luna septembrie, impresiile unor personalități din lumea muzicală, prezente în sală, nu au întârziat să apară:

Concertul Corului „Ion Vidu” din Lugoj, din seara zilei de sâmbătă, 10 septembrie 2011, prezentat în Aula Magna a Palatului Patriarhiei, a fost un moment cu adevărat deosebit în cadrul Festivalului Internațional „George Enescu”, ediția a XX-a, datorită repertoriului propus, format integral din muzică sacră. Acuratețea și sensibilitatea deosebită, muzicalitatea excepțională și forma îngrijită arătată de corul lugojean se datorează maestrului Remus Tașcău, care a pregătit concertul până în cele mai mici amănunte, precum și talentului formidabil al coriștilor care formează acum Corul „Ion Vidu”.

Felicitări maestrului Remus Tașcău și înzestraților săi colaboratori!

Carmen Petra-Basacopol, Doctor al Universității Sorbona din Paris

Urmăresc cu deosebit interes edițiile Festivalului Internațional "George Enescu" și mărturisesc că, de fiecare dată, în paralel cu tentațiile oferite de valoroșii invitați din străinătate sunt foarte atentă la contribuția artistică românească...interpreti, compozitori, dirijori, soliști etc. Peste sufletul meu trece adierea mândriei atunci când sunt aplaudați artiștii români și la rampă sunt aduse creații autohtone. Un asemenea sentiment am avut la Concertul de excepție al Corului "Ion Vidu" din Lugoj, dirijat de maestrul Remus Tașcău, sâmbătă, 10 septembrie 2011, în Aula Magna a Palatului Patriarhiei din București. NOBILA POVARĂ a celor 33 de coriști și a dirijorului lor de a fi, în continuare, exponenții celei mai vechi tradiții corale românești a fost prezentă în profesionalismul de înaltă clasă cu care s-au prezentat în fața publicului. Am remarcat eleganța interpretării și respectării stilului muzical, omogenitatea vocală și sensibilitatea în frazare, ținuta scenică exemplară, repertoriul de concert bine gândit. Admir deasemenea și respect: truda nevăzută a artiștilor, responsabilitatea asumată, dorința de competitivitate. La acest concert ce, pe noi, bucureștenii, ne-a încântat, ar fi trebuit să asiste toată suflarea Banatului...să știe că are o "nestemată corală" pe care trebuie să o păstreze în Galeria de Aur, să o protejeze și să o facă cunoscută.

Așteptăm să reveniți în Capitală și să deveniți o permanență a Festivalului Enescian! Reverență Corului "Ion Vidu" din Lugoj! Recunoștință maestrului Remus Tașcău!

Liliana Pispîris - Director Artistic al Corului Național de Cameră "Madrigal"

Articol realizat cu sprijinul Casei de Cultură a Municipiului Lugoj

(va urma)

Foaia de Caransebeș

Pagină editată de Primăria Caransebeș ■

ION MARCEL VELA, PRIMARUL ANULUI DIN JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

În data de 28 octombrie, în sala de conferință a Complexului Hotelier „Parc” din stațiunea Buziaș a avut loc întâlnirea Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

La întrunire a fost prezent pentru prima dată primarul orașului Caransebeș, Ion Marcel Vela. Cu această ocazie, domnia sa a fost propus Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric pentru titlul de "Primar al anului 2011". Dar recunoașterea sa nu s-a oprit aici. Pe acest om care recunoaște cu mândrie că e gugulan, care poartă moștenirea străbunilor în suflet și care apreciază scrisul demn al unui condei curat, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, Vasile Todî, l-a propus Senatului pentru a fi ales Președinte de Onoare al Uniunii.

Într-un astfel de moment, colegiul redacțional al revistei „Banatul-jurnal al primăriilor din Banatul Istoric”, transmite domnului primar sincere felicitări pentru prezența sa la un eveniment de asemenea anvergură și pentru numirea obținută.

- R-

PRIMARUL ORAȘULUI NOSTRU ATRAGE INVESTITORII DIN SERBIA

MIRELA PĂTRAȘCU

Acțiunile de atragere a investitorilor străini continuă la Caransebeș. O delegație a administrației locale de pe Timiș și Sebeș, alcatuită din viceprimarul Ilie Iova, șefa Compartimentului Proiecte-Programe, Gabriela Bănăduc și consilierul local Stelian Cornea, s-a aflat recent, timp de trei zile, la Târgul de Investiții de la Novi Sad, Invest Expo 2011, una din cele mai prestigioase manifestări economice din Serbia.

Prezența municipiului Caransebeș la Novi Sad a fost de fapt răspunsul la invitația municipalității din Kovacica, primarul Ion Marcel Vela și omologul său sârb având o excelentă colaborare. Mai mult, cei doi speră ca această colaborare reușită să aibă ca finalitate înfrățirea celor două administrații. Vizitatorii care s-au oprit zilnic la standul Caransebeșului s-au declarat interesați de potențialul turistic și investițional al zonei.

“Le-am prezentat celor interesați facilitățile pe care municipalitatea noastră le oferă investitorilor: loturi de teren la prețuri simbolice, într-un timp foarte scurt, teren pentru care asigurăm toate utilitățile, sau perioada de grație de un an pentru achitarea acestor terenuri cu destinație de investiții. De asemenea, am prezentat materiale promoționale cu frumusețea zonei noastre și cu potențialul turistic al acesteia, de care participanții sârbi s-au arătat extrem de interesați”, a precizat Gabriela Bănăduc. Standul municipalității din Caransebeș a fost vizitat și de președintele Regiunii Voivodina, Bojan Pajtic, care “și-a exprimat speranța că vom derula proiecte europene cu partea sârbă, pentru dezvoltarea economică și socială a celor două zone.”, a spus și viceprimarul Ilie Iova. Primăria din Caransebeș a fost singura administrație din România prezentă la Invest Expo, ediția din acest an reunind peste 100 de participanți din întreaga Serbie, dar și din fostele republici iugoslave.

ATUURI PENTRU DEZVOLTAREA ECONOMICĂ A CARANSEBEȘULUI

ELENA DICĂ

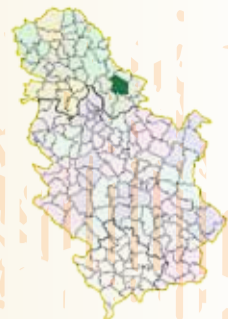
Așezarea geografică și resursele nelimitate ale zonei fac din Caransebeș un oraș atractiv și de perspectivă. Caransebeșul are multe atuuri pentru a se dezvolta rapid în viitor și enumerăm câteva:

- poziția geografică, în apropierea granițelor cu Ungaria și Serbia;
- condițiile geografice (climatice, hidrogeologice) favorabile;
- nod de circulație rutieră, feroviară, aeriană;
- populație cu un grad ridicat de toleranță, nivel redus de conflicte sociale între cetățeni;
- infrastructură tehnică de alimentare cu apă, canal, de apărare contra inundațiilor, alimentare cu energie electrică și gaze naturale, relativ dezvoltată;
- rețea de telecomunicații extinsă, modernizată;
- rețea de fibre optice;
- acoperire integrală cu telefonie mobilă;
- forța de muncă relativ numeroasă, înalt calificată, la costuri scăzute, de toate gradele de pregătire;
- rețea de învățământ dezvoltată și diversificată;
- privatizare extinsă, număr mare de IMM-uri;
- potențial turistic și agroturistic ridicat;
- grad de poluare relativ redus;

Este necesară elaborarea unei astfel de strategii pentru a se pune la dispoziția celor interesați în progresul economic al zonei un mod unitar de gândire, care va fi benefic pentru o dezvoltare armonioasă și durabilă a Caransebeșului și a zonei. Se impune o mai puternică integrare a Zonei Caransebeș în Regiunea V Vest și în Euroregiunea Dunăre - Criș - Mureș - Tisa și constituirea unui mediu favorabil vieții și activităților economice.

Atingerea acestui scop este posibilă doar într-un cadru global - economic, social, cultural - de dezvoltare durabilă, sub toate aspectele - temporal, calitativ și ecologic. În vederea îndeplinirii acestor deziderate, se urmărește, înainte de toate, asigurarea creșterii economice stabile, prin crearea și/sau dezvoltarea acelor ramuri și subramuri ale economiei zonei, care exploatează la maximum potențialul local existent. Dezvoltarea zonei se bazează, în principal, pe acțiunile întreprinzătorilor privați.

Municipiul Caransebeș a cunoscut o dezvoltare spectaculoasă în ultimii ani. Este și meritul primarului Marcel Vela, și a Consiliului Local, care au știut să atragă investitorii străini, oferindu-le facilități pentru dezvoltarea afacerii. De altfel, municipiul Caransebeș este cel mai dezvoltat oraș al județului, iar atunci când ai și industrie și fața orașului se schimbă - datorită taxelor și impozitelor atrase la bugetul local.

Foaia de Alibunar

Pagină editată de Primăria Alibunar ■

Să ne păstrăm portul și obiceiurile din bătrâni

PARASCHEVA CHIA AGADIȘAN DIN NICOLIŢ

Eufrozina GREONEANȚ

În fiecare localitate românească din Banatul Sârbesc s-a păstrat, atât cât timpurile au putut permite, frumosul port popular, cusut cu mult drag și măiestrie de bunicele și străbunicele noastre.

Când este vorba de localitatea Nicolinț, pentru că deocamdată aici se oprește domeniul nostru de interes, nu putem face nicio referire, fără a nu aminti numele Paraschevei Agadișan, sau Chia, așa cum o cunosc sătenii, și nu numai.

Născută pe 4 octombrie 1926 este, până în prezent, una dintre cele mai abile păstrătoare a folclorului, obiceiurilor și datinilor din bătrâni. Este de înțeles acest lucru pentru că s-a născut într-o familie unde tradiția a fost păstrată cu sfințenie, mama ei, punând-o la război la o vârstă foarte fragedă. La 12 ani a început să țese cătrînțe,

prosoape și alte obiecte vestimentare, pregătindu-și astfel propria zestre. Aici a fost începutul, pentru că de la țesut a trecut la cusut poale și ciupage, de aici la tors cânepă și lână și țesut chilimuri, apoi la cusutul frumosului port caracteristic acestei localități. Nimeni nu a știut mai bine ca ea să îmbrace o mireasă, să pieptene tinere neveste și să le pună "zlata" pe cap, sau să pregătească fetele mari pentru hora de duminică, "pieptenându-le în multe". Și azi, când are loc o manifestare culturală, un festival sau o mostră a culturii tradiționale, se știe că Parascheva este persoana care știe să dea cele mai bune informații utile, dar și persoana care păstează cu sfințenie cojoace și căciuli de astrahan, poale și cătrînțe, ciupage și, nici mai mult nici mai puțin de 20 de costume populare cusute de ea. Și, pentru ca amintirea vreamurilor trecute să fie mereu prezentă în fața ochilor noștri, dar mai ales a generațiilor ce vin, Parascheva a îmbrăcat 27 de păpuși în diferite versiuni ale portului din Nicolinț. Nu știu să vorbească păpușile, dar o simplă privire aruncată asupra lor, ne dezvăluie în fața ochilor crâmpoie din trecutul vieții din localitatea noastră.

Nu putem să nu amintim că a participat la numeroase târguri de artă populară și expoziții, că pragul ei a fost trecut de mulți ziarști din țară și străinătate dar, mai ales de unii cercetători științifici - R.N. Ignatejev de la Institutul de Etnologie și Antropologie al Academiei de Științe din Rusia, doamna Maria Bâtcă, cercetător științific de gradul I la Institutul „Constantin Brăiloiu” din București și doamna Aristida Gogolan de la Muzeul Satului Bănățean din Timișoara. Cele două filme documentare, unul intitulat „Nicolințul 1404 - 2004”, prezentat la ediția din anul 2004 la Festivalul Etno Folk Film Minoritar și „Prinsu-n joc” au fost realizate de trei elevi din localitate, conform indicilor Paraschevei Agadișan.

“Tot ceea ce am realizat în viața mea, a fost făcut cu mult suflet și o imensă dăruire. Am lucrat mult, indiferent că am avut multe obligații în viața de zi cu zi, dar am făcut-o cu mult drag și mult m-aș bucura dacă această dragoste aș putea să o transmit generațiilor de astăzi pentru că este foarte important să ne păstrăm portul, datinile și obiceiurile din bătrâni”, a menționat, la sfârșitul discuției noastre, Parascheva Chia Agadișan.

De mult timp se simte lipsa informării reciproce a localităților de o parte și alta a frontierei Banatului

IONEL DANCIU, Nicolinț

Vreau în primul rând să salut ideea domnului primar din Grădinari, Ion Moșoarcă precum și a redacției de a încadra și partea aceasta a Banatului în revistă. Consider că este o idee foarte bună, deoarece, de mult timp se simte lipsa de informații reciproce a localităților de o parte și alta a frontierei Banatului. Sper că articolele publicate să fie primul pas pentru o colaborare mult mai vastă dintre localitățile noastre și, totodată, un imbold și pentru alte localități de la noi și primării din România pentru dezvoltarea unei colaborări benefice pentru ambele părți. În calitate de cadru didactic, aș sugera ca pe paginile acestei reviste să se acorde puțin spațiu și școlilor pentru a prezenta creațiile elevilor și pentru a promova un fel de schimb de experiență între școli.

DIN ALBUMUL CU POZE FRUMOASE

► Zlată, podoabă pentru cap

PAGINĂ REALIZATĂ DE EUFROZINA GREONEANȚ ȘI IONEL TURCOANE

DEALUL DĂLMEI - MÂNDRIA NOASTRĂ

Eufrozina GREONEANȚ

Se scutură frunzele toamnei

Se scutură din nou frunzele toamnei. Peste dealuri, câmpii, peste amintirile noastre. Și de fiecare dată, atunci când decid să umple zarea de galbenul lor răscopt, vreau să ne spună că am lăsat în urma noastră încă un an plin de frământări și clipe frumoase, că totul trece și doar amintirea este ceva trainic în sufletul omului.

Și chiar amintirea ne face să întoarcem privirea în urmă și să decupăm din noianul timpului

ceva drag și scump doar nouă, nicolincenilor.

În sufletul oricărui nicolincean, noțiunea de strugurii din viile de pe Dealul Dâlmei ce au început să dea în părg, și gândul la vinul roșu, scurs din butoaie, trezește nostalgii. Pentru că via se identifică cu viața lui, mai ales că în nici o altă localitate de pustă, nu se poate consemna o trăire similară.

În acest context, Dealul Dâlmei prinde viață. Se identifică cu trecutul și rămâne să fie, pentru mult timp, un simbol al nicolincenilor.

Pe coastele lui, bătrâne și brăzdate de torenții ploilor, vița de vie a prins viață, s-au ridicat colibe, aici s-au înfiripat primele doruri și s-au trăit bătrânețile. Aici, nucul este simbolul statorniciei, al trecerii prin viață, și fiecare colibă trebuie să fie pitită în umbra lui. Se atârnă de crengile lui poveștile, șoptite în umbra nopților lungi de vară. Le știe

și vântul ce-și vede de treabă, alunecând ușor din creasta dealului. Le știu cei ajunși în prag de bătrânețe, pentru că, nemaiputând să facă treabă la munca câmpului, locul lor este aici, printre butucii de vie.

Și cine le mai știe? Ochi de copii ce prind din zbor orice cuvânt, rostit în preajma focului, le știe și cucul ce-și cântă singurătate, și chiar privighetoarea, ce în amurgul dimineților, vestește o nouă zi.

Multe secrete mai ascunde Dealul Dâlmei. Poveștile nerostite ale pândarilor și boactărilor, secretul strugurilor ce fură din căldura soarelui luând aromă și culoare, a frunzelor ruginite, a căruțelor ce se rostogolesc încet prin pulberea drumului de țară. Secretul vieților trăite în umbra butucilor de vie. Și a anilor ce trec.

DISCURSUL PREȘEDINTELUI UNIUNII JURNALIȘTILOR DIN BANATUL ISTORIC, DOMNUL VASILE TODI, LA ÎNTRUNIREA SENATULUI UNIUNII, DIN 28 OCTOMBRIE 2011

Distiinși membri ai Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, onorați invitați,

vin astăzi dinaintea domniilor voastre, însoțit de o parte a gărzii tinere a Uniunii noastre: **Grațian Neamțu**, informaticianul care dă contur în format electronic activităților pe care le desfășurăm, domnișoara **Monica Gaița** - redactor regional, un jurnalist în destinul căruia cred cu sinceritate admirativă, domnișoara **Ana-Maria Cotoșpan** - secretar, **Simona Alexandra Iancu**, omul de mare viitor al Uniunii, un diriguitor înăscut și cu voia dumneavoastră, ultimul pe listă, domnul **Ovidiu Bacinschi**, fotoreporterul nostru festiv. Despre domnul Bacinschi, trebuie să vă spun că domnia sa, prin atașamentul voluntar pe care îl desfășoară între faldurile Uniunii, va arăta viitorimii - pentru că noi îi vom povesti omenia în gazetele editate-că omul nu este nimic altceva, decât înșiruirea faptelor sale. Pentru cei care îl cunosc mai puțin, domnul Bacinschi, fotoreporter prin vocație, nu prin statut, este proprietarul auto-service-ului „Ciclop” din Timișoara.

Onorat Senat, ne reîntâlnim astăzi, după o pauză destul de lungă, căreia, ca să ne justificăm dinaintea oaspeților, îi putem spune: vacanță de vară. Se obișnuiește, și chiar ne obligă statutul, ca la astfel de întâlniri să prezentăm o dare de seamă a înfăptuirilor noastre. Nu multe, dar însemnate. Și cea mai însemnată, mai bine zis, prestigioasă, este vizita pe care, cu de la mine putere, dar covins că mă aflu în deplinul asentiment al Senatului, am făcut-o la Palatul Mitropolitan Înalt Prea Sfinției Sale, **dr. Nicolae Corneanu**, Mitropolitul Banatului Istoric; și l-am numit astfel, pentru că dacă există un Patriarh al tuturor românilor, atunci există și un Mitropolit al tuturor bănățenilor. Ei bine, în debutul acelei întâlniri, cu fiască prețuire, am rugat pe Părintele nostru spiritual, să patroneze cu numele său, revista fanion a Uniunii. Și Înaltul Părinte a consimțit, binecuvântându-ne! Am trăit atunci, o aparte izbândă a bucuriei, dăruită de un om care, așa cum am scris odată, trăiește viitorul creștinismului în prezent. Lucru de nemirare într-un Banat al barocului confesional, într-un Banat în care sfântul Ioan Nepomuk a fost nemurit în Timișoara, pe trei monumente. Sfântul Ioan Nepomuk, martirul ceh, schingiuit și aruncat în Vltava de pe podul Carol din Praga, pentru că nu a încălcat taina spovedaniei și nu i-a spus regelui secretele reginei... Ioan Nepomuk, patronul spiritual al catolicilor din Banat. E greu să vorbești în Banat, despre Banat și să nu amintești de sfinții săi...

Onorați membri ai Senatului, menționez în continuarea raportului nostru, grandioasa Gală anuală a premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, o sărbătoare la capătul căreia, au fost premiate valorile reale ale Banatului istoric și niciuna impusă de valul murdar al politicii dâmbovițene. Dovadă frumoasă și convingătoare că Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric nu va întina niciodată obrazul demnității bănățene. Am premiat cu acel prilej personalități din toate țările care și-au împărțit Țara Banatului la 1919. Și, cu voia bunului Dumnezeu, vom mai premia.

Dar vorbind despre Gala premiilor Uniunii, se cuvine să spun că ținerea ei a fost mult înlesnită de sprijinul unui om, membru în Senatul Uniunii; un om căruia, așa cum am știut să-i cerem reazemul atunci, așa se cuvine să-i mulțumim astăzi public. Este președintele CECAR Timiș, domnul **Nicolae Ignea**.

Să continuăm cu realizările noastre; am tipărit, gratuit o carte a unui sârguincios și talentat jurnalist, **Cristian Liviu Mosoroceanu** din Anina, în câteva sute de exemplare. Am aflat cu bucurie că această carte a ajuns în multe țări ale bătrânei Europe, purtând emblema Uniunii. O carte pe care oamenii care nu au ajuns la ea, o cer reeditată. Și o vom re-

edita, pentru că prin litera scrisă se vor veșnici faptele noastre și numele instituției la temelia căreia trudem cu toții cu fală. Tot de atunci, cu sprijinul domnului Grațian Neamțu, s-au editat două C.D.-uri menite să păstreze în memoria lor Gala din 11 mai 2011. Dar, accesând câteva litere din lumea fără frontiere a internetului: revistabanatul.ro, veți putea avea un control cotidian al muncii noastre, motiv pentru care vă las pe fiecare, ca în liniștea biroului, să aflați mai multe despre instituția căreia îi aparțineți cu vrere liber cosmîțită.

Onorat Senat, înainte de a purcede la rostirea numelor alese pentru premiere la Gala anului 2012, îngăduiți-mi, așa cum politețea ne obligă, să aduc la cunoștința invitaților și a viitorilor laureați faptul că Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric este o instituție a sufletului și nu a statului, a sufletului curat al acestui ținut cu hotarele scăldate de apele Mureșului, ale Tisei, Dunării și Cernei. Ea promovează și va promova mereu aderența la valori, la trecutul, prezentul și viitorul acestui binecuvântat pământ. Ce ciudat, întrunirea noastră se desfășoară în aceeași lună octombrie la o distanță de trei zile și la o depărtare de 93 de ani de când în Piața Libertății din Timișoara la 31 octombrie 1918, bătrânul dr. Otto Roth, din dorința de păstrare a unității Banatului multiethnic și multiconfesional,

► Senatul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, alături de membrii Comitetului Director, la întrunirea din 28 octombrie 2011, care a avut loc în stațiunea Buziaș, în sala de conferință a Complexului Hotelier "Parc"

a declarat Republica Bănățeană. Dar, din pricina promisiunilor făcute înainte de război de Antantă României și a pretențiilor teritoriale emise de Serbia, țara visată de bănățeni a fost împărțită între cele trei state naționale, ale căror etnii trăiau aici: România, Serbia și Ungaria. Oare la cine s-o fi gândit întristatul paure, atunci când a concluzionat: „Doamne, greu i-o fi păcatul / La al de-o 'mpărțit Banatul!”

Onorați membri ai Senatului, vă rog, ca urmare a hotărârii dumneavoastră consemnată la ședința din luna martie a acestui an - de a accede în Senatul Uniunii noi membri -, să salut în numele „veteranilor” pe noii dumneavoastră colegi, laureați ai edițiilor trecute în cadrul Galei Uniunii și anume: **Gelu Stan**, maestrul Gelu Stan, **Gheorghe Pleș**, primarul comunei Săvârșin, **Sorin Munteanu**, directorul stațiunii Buziaș, **Ion Goga**, primarul orașului Oravița, **Doru Dinu Glăvan**, directorul merituos al Studiului Teritorial de Radio Reșița, **Gheorghe Aleodor Sobolu**, primarul comunei Orțișoara, **dr. Ștefan Costea**, directorul spitalului din Jimbolia, **Ion Moșoarcă**, primarul comunei Grădinari, **Vasile Dorel Cădariu**, primarul comunei Ghiroda, **Lucian Stoicu**, primarul comunei Vinga, **Petru Carebia**, primarul comunei Coșteiu și, nu în ultimul rând, primarul orașului Gătaia, **Iosif Șargan**. Totodată, salut atât în numele instituției pe care o reprezintă, cât și al meu personal, prezența domnului vicepreședinte al Comunității Românilor din Serbia, domnul **Ionel Turcoane**.

Se întrebă probabil viitorii laureați cum se poate dobândi demnitatea de senator? Le vom

răspunde: Banatul trebuie iubit și slujit! Toți cei care astăzi au dobândit această onorantă poziție, au îmbrățișat cu sinceritate idealurile Uniunii, aspirațiile ei, înrolându-se de multă vreme, în lupta nu ușoară, de scoatere a Banatului din izolarea lui provincială.

Și acum, să salutăm rostind numele conducătorilor de administrații ce vor fi premiați ai anului 2011, la Gala anului viitor, urmând ca la viitoarea ședință, din luna ianuarie, să prezentăm numele personalităților din alte domenii de activitate. I-am invitat astăzi pe dânsii, pentru că nominalizarea lor nu mai trebuie supusă votului, fiind hotărâtă de către un membru al Senatului. Cu mențiunea că toți cei nominalizați sunt oameni de o admirabilă verticalitate morală și prieteni statornici ai Uniunii noastre, voi începe cu un edil, care, contactându-mă telefonic tocmai din țara lui Israel, m-a rugat să adresez Senatului mulțumiri, însoțite de regretul de a nu putea fi prezent și de emoția sinceră prin care își exprimă recunoștința pentru onoarea acordată. Este un edil pe care îl asemăn cu ful regelui Henric al II-lea al Angliei, cunoscut istoriei, ca Ioan fără de țară și asta pentru că de vreme lungă, partidul său poate fi întâlnit doar lângă tristețea istoriei. Este vorba despre domnul **Gheorghe Ciuhandu**, primarul orașului Timișoara.

Și să nu uităm că dacă lui Ioan fără de țară Anglia îi datorează fundamentul democrației, orașului administrat de acest om, România îi datorează demnitatea libertății ei. Un apărător destoinic al memoriei Mocioneștilor, vine din jud. Arad, pentru a primii laurii Senatului - primarul comunei Birchiș, **Ioan Guțu**. Cel mai tânăr primar al țării, cel puțin așa a fost la vremea aceea, **Alin Nica**, primarul comunei Dudeștii Noi. De la Lugoj, un om care și-ar da și viața să facă Lugojul inima Banatului, **Francisc Boldea**. Parafrazându-l, trebuie să spun că a fi alesul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, este o onoare care obligă... Din locul unde soarele se prelinge pe lacrima cântecului, **Victor Terteleagă**, primarul comunei lablanița. Din orașul cu castani și cu un centru civic în care adolescenții sărutădu-se te fac să crezi că iubirea este singurul etalon cu care trebuie măsurată viața, **Marcel Avram**, primarul orașului Făget. Dintr-un castel al cărui

parc dentrologic ne așteaptă pe toți care mai credem că poezia se poate plimba oricând cu umbra tinereții la braț, vine **Ioan Mercea**, primarul comunei Macea din județul Arad. O comună înnobilitată cu Nobel, ne trimite un om de o înfinită delicatețe sufletească: **Ioan Mașcovescu**, primarul comunei Nițchidorf. Un edil care trăiește convins că la răsăritul soarelui se trezește și conștiința universului, motiv pentru care este un diurn incurabil, primarul comunei Remetea Mare, **Ilie Golubov**. Un om vesel, care a înțeles bine că la umbra întristării se clocesc ouăle diavolului, pricină din care dânsul aduce bucuria pe pragul oricărui dialog, **Dănuț Miculescu**, primarul comunei Tomnatic. Un alt castelan, cu un surâs blajin pus în calea tuturor răutăților, prieten al unui foarte mare actor, Ion Caramitru și al Bisericii Ortodoxe bănățene, căreia i-a dăruit un castel, **Cornel Toța**, primarul comunei Banloc. Cu timpul, toate se schimbă în afară de floarea viei și de glasul vinului. Din orașul vinului, primarul **Marinel Pașca**. Nu putea lipsi din panoplia cu nume alese edilul unui oraș care pentru mine este leagănul din care se ivesc patimile pentru a crește în doine nemuritoare. Din capitala gugulanilor, **Ion Marcel Vela**, primarul orașului Caransebeș.

Doamnelor și domnilor, înainte de a trece la un alt punct al ședinței noastre, vă mulțumesc pentru prezența tuturor, felicit viitorii laureați și vă rog să spuneți tuturor că obiectivul primordial al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, este acela de a face ca în Banat, fiecare frunză de dud să se transforme, din nou, cu rabadare și timp, într-o rochie de mătase.